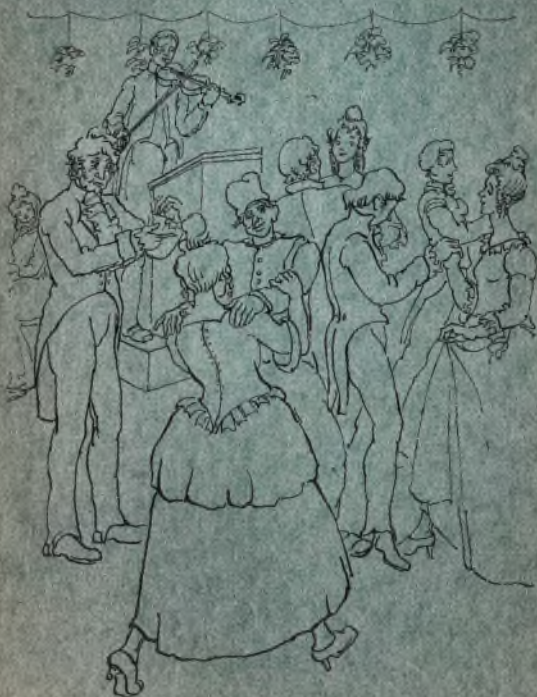

HOE EBENEZER SCROOGE KERSTMIS LEERDE VIEREN

NAAR HET BEKENDE VERHAAL VAN
CHARLES DICKENS

VOOR JONGEREN NAVERTELD DOOR
Ds. H. DE JONGE

Met illustraties van mevrouw M. K. van Meurs—de Jonge

Uitgave van Drukkerij Laverman N.V. — Drachten

HOE EBENEZER SCROOGE KERSTMIS LEERDE VIENEN.

Lang geleden zat op den avond vóór Kerstmis een schatrijk man op zijn kantoor in de groote stad Londen. De felle koude drong letterlijk door alles heen. Ieder zocht zich daartegen te beschermen, en wat de koude nog akeliger maakte, was dat de beruchte Londensche mist straten en pleinen in een zwarte nevel hulde. Dat kan in die enorme stad verschrikkelijk zijn. Maar wie zich aan die koude stoorde, niet die vrek, die op zijn ijzig kantoor zat. Kon hij geen kolen krijgen? Hemel! er was toen geen sprake van distributie, hij kon een prachtig vertrek hebben als kantoor, en een dito voor zijn klerk, maar natuurlijk, dat kostte geld, en geld uitgeven, dat vond Ebenezer Scrooge uit den booze, tenzij het hem een goede winst verzekerde. Zoodat Bob Cratchit, zijn klerk, die in een zijkamer zat brieven te copiëeren, bij een kolenvuur, dat die naam nog minder kon dragen dan dat in 't kantoor zelf, probeerde zijn verkleumde handen te warmen aan de kaars, die daar brandde, maar hij was geen man van sterke verbeeldingskracht en zijn poging mislukte jammerlijk.

Plots ging de deur open, en een vroolijk jongmensch trad binnen, die het waarlijk warm gekregen had door zijn harde loopen, althans zijn gansche gelaat gloeide, maar dat had blijkbaar ook een andere oorzaak, want hij was in een echte — Kerststemming.

„Vroolijk Kerstmis, oom!” riep hij. „God zegen' u.”

„Bah!” antwoordde de vrek. „Onzin!”

„Kerstmis onzin, oom, dat kunt u niet meenen.”

„Welzekeer meen ik dat”, was 't antwoord. „Wat reden kan jij hebben om vroolijk te wezen! Je bent arm genoeg. Wat heeft Kerstmis jou ooit gegeven?”

„Kom, kom”, zei de neef, „wat reden heeft u om somber te wezen! U is rijk genoeg.”

Scrooge, voluit Ebenezer Scrooge, had niet dadelijk een antwoord gereed op deze opmerking. Hij was rijk, zijn naam had een goede klank op de Beurs, althans wat zijn geldzaken betrof. Hij volstond dus met te herhalen: „Bah! Onzin”.

„Wees niet zoo somber, oom.”

„Hoe kan ik anders wezen, vraag ik je. 't Is een mooie wereld. Wat is nu Kerstmis anders dan een tijd voor jou om rekeningen

te betalen, zonder dat je geld hebt! Als ik kon doen wat ik wou", zei Scrooge opgewonden, „dan zou ik elken idioot, die met „vroolijk Kerstmis" kwam aandraven, laten koken in zijn eigen pudding, en begraven met een prik van die gekke klimop door zijn lijf. Dat zou ik."

„Maar oom toch!" pleitte de neef.

„Neef", gromde oom, „laat mij Kerstmis vieren op mijn manier, zooals jij het doet op de jouwe. 't Heeft je wèl wat gegeven, dat moet ik zeggen."

„Dat heeft het zeker", antwoordde neef met vuur. „Kerstmis is een heilig feest, als ik denk aan zijn Oorsprong en aan zijn heilige naam, maar het is ook een goede tijd, een tijd van goeddoen en vergeven, welhaast de eenige tijd van het jaar, dat je ziet hoe de menschen vriendelijk en goed voor elkaar zijn. Daarom, beste oom, al heeft het mij nooit een stuiver in mijn zak gegeven, het hééft mij goed gedaan, en zàl mij goeddoen, en ik blijf zeggen: God zegen' u, oom."

De klerk applaudisseerde, maar pookte het volgende oogenblik heftig in het vuur, waardoor hij het laatste vonkje uitdoofde, uit vrees voor zijn strengen patroon.

„Laat mij jou nog één klank hooren geven", klonk het onmiddellijk, „en je zult je Kerstmis vieren met het verlies van je betrekking."

Toen, zich tot zijn neef wendend: „Waarom ga je niet in 't Parlement?"

„Wees niet boos, oom. Kom, wilt u niet bij ons komen dineeren, morgen?"

„'k Zou je liever..." ja, Scrooge zei het voluit, „liever zien hangen."

„Nu dan, oom, vroolijk Kerstmis."

„Goeien middag."

„Zalig uiteinde en veel zegen in 't nieuwe jaar."

„Goeien middag."

Hoofdschuddend ging de neef heen, maar niet zonder een veel-beteekenende en hartelijke groet met den klerk te hebben gewisseld. Meteen liet hij twee heeren binnen. Zij hadden vriendelijke, goedmoedige gezichten en bleven bescheiden, met de hoed in de hand, in het kantoor staan.

„Kantoor van Scrooge & Marley geloof ik?" vroeg een hunner. „Heb ik de eer mijnheer Scrooge of Marley te zien?"

„Mijnheer Marley is nu zeven jaar dood", antwoordde Scrooge, „hij stierf dezen zelfden avond, juist zeven jaar geleden."

„Ongetwijfeld is diens vrijgevigheid wel op zijn compagnon overgegaan", zei de heer, en bood een lijst aan.

Scrooge fronste zijn wenkbrauwen op het woord „vrijgevigheid" en gaf de lijst terstond terug.

„Och, mijnheer”, pleitte de ander, „het is toch wel noodig, dat wij iets doen om de ontzettende armoede te lenigen, en dan vooral op feestdagen als deze, er zijn er zoovelen, wie het aan het allernoodigste ontbreekt.”

„Zijn er geen gevangenissen en werkhuizen meer?”

„Jawel, mijnheer Scrooge; ik zou willen, dat zij niet meer noodig waren.”

„Is er nog de armenwet, en de steun?”

„Beide zijn in volle werking.”

„O, ik was bang, dat zij misschien waren opgeheven, en hun nuttig werk niet meer deden. Ik ben zeer blij te hooren, dat ze er nog zijn. Die steun ik.”

„Och, mijnheer, zij geven toch niets voor al die fatsoenlijke lieden,

voor wie wij vragen; wij zouden hun zoo graag wat vreugde be-
reiden op Kerstmis. Waarvoor zal ik u opschrijven?"

„Voor niets."

„U wenscht onbekende gever te zijn?"

„Ik wensch met rust gelaten te worden. Als u mij vraagt, wat ik wensch, is dat mijn antwoord. Ik wensch geen Kerstmis te vieren temidden van het luie volk, zij kosten al genoeg. Waarom kloppen zij niet aan bij....?"

„Zij zouden liever sterven, dan dat te doen, mijnheer."

„Waarom doen zij dat dan niet! Dan zouden er meteen weer wat minder menschen wezen om te onderhouden."

De heeren gingen teleurgesteld heen. Buiten werd de mist hoe langer hoe dikker, de koude steeds feller. Een arme straatjongen kwam voor de deur, en begon een Kerstliedje op te dreunen, maar verdween als de wind, toen hij een boos gezicht zag, dat dreigde met een liniaal.

Het uur van sluiting sloeg. Scrooge stond op en vroeg: „Je zult morgen wel vrij willen hebben, zeker?"

„Als 't kon, mijnheer."

„Nee, 't kan eigenlijk niet, maar het zal wel moeten. Je zult je salaris natuurlijk willen laten doorgaan."

De klerk mompelde, dat het maar eens in 't jaar Kerstmis was.

„Wees na Kerstmis des te beter op tijd."

De klerk beloofde dat, trok zijn versleten jas aan en vertrok. Zoo snel hij kon deed hij nog een paar boodschappen en rende naar huis, om een paar mooie dagen te slijten temidden van de zijnen. Vroolijk Kerstmis, ze zouden ervoor zorgen, hij en zijn vrouw, dat het kwam, ondanks hun zorgen.

Scrooge verliet ook zijn kantoor, na alles goed verzekerd te hebben. Hij ging naar een triest restaurant, waar hij gewoon was te gaan, om zijn eenzaam en naargeestig maal te gebruiken. Daarna huiswaarts; zijn huis was van hetzelfde soort als de bewoner, alles even triest en somber.

Ja, Marley was dood, dat was zeker, nu juist zeven jaar. Hé! wat was dat?

Hij stond voor zijn deur, keek naar de klopper, maar in plaats van de klopper zag hij.... Marley's gezicht. Dat kon toch niet! Marley was dood, dat was aan geen twijfel onderhevig. Hoe kon dat nu?

Allesbehalve op zijn gemak opende hij de deur, trad binnen en doorzocht zijn huis. Toen hij weer naar de klopper keek, was het gelaat verdwenen. „Onzin", mompelde hij, en ging met de brandende kaars naar zijn kamer boven, waar een klein vuur brandde, en hij zich in zijn leuningstoel liet neervallen. Wat was dat voor een raar geluid in huis? Net een gerammel van kettingen. Wat deed die bel raar! Die ging heen en weer. Het koord scheen te

slingeren, en opeens begonnen alle bellen in huis te rinkelen. Hij droomde zeker, het was natuurlijk het gevolg van zijn woede over dien onzin van Kerstmis. Dat ze hem ook nooit met rust lieten. De bellen hielden op, het werd weer stil. Toen opeens....

Daar zat Jacob Marley tegenover hem. Wat zag hij er droevig uit! Hij keek met smartelijke blik Scrooge vlak in de oogen. Hij droeg een zware ketting, die hem stellig erge pijn deed.

„Jacob, wat wil je?” bracht Scrooge er met moeite uit.

„Ik mag je waarschuwen”, was het doffe antwoord.

„Waarschuwen — waarvoor?”

„Zeven jaar ben ik nu van je weg, — maar al die tijd ben ik toch bij je geweest. Ik kon niet weg van ons geldhol. Was jij weg, dan moest ik zwerven, nooit had ik rust. Als ik terug kwam van het zien van al die armoe, dan wou ik je waarschuwen, maar je zag me niet, en hoorde mij niet. Het was vreeselijk.”

„Waarom draag je die ketting?”

„Die heb ik zelf gemaakt, al die jaren dat wij samen waren, in dit geldhol. Nu moet ik ze meesleepen, overal heen. Zeven jaar is het nu navavond, thans is het mij toegestaan. Ik mag met je praten. Drie nachten achtereen krijg je bezoek van een geest.”

Scrooge huiverde. „O, Jacob, heb medelijden!”

„Medelijden! had jij dat ooit voor anderen? Hadden wij dat?”

„Welke geesten komen bij me?”

„Die van Kerstmis, dat was, dat is, en dat zal zijn.” Het gelaat van de schim van Jacob Marley scheen iets te stralen. „Ik heb je deze kans kunnen geven, ze kunnen veroveren op de Machten, Die Boven zijn. O, Ebenezer Scrooge...! Mijn tijd is om...”

De gestalte verdween. De kaars flikkerde, maar bleef branden. Scrooge bleef zitten, hoe lang, dat wist hij niet meer; eindelijk keek hij naar het schelkoord, naar de deur, maar alles was weer gewoon. Hij wou nog eens mompelen van „onzin”, maar het woord bestierf hem op de lippen. Hij zag op de klok, dat het twee uur was, werd heel moe en slaperig, en wierp zich gekleed op zijn bed, om dan in diepen slaap te vallen.

Toen hij wakker werd, was het pikduister. Altijd placht hij zijn vensterraam te kunnen zien, maar nu was alles zwart. Daar sloeg de toren. Vier kwartier — dan de volle slag: één, twee, drie, zeven, acht, negen, wel hoe kon dat! tien, elf — *twalf*. Hemel, hij was om twee uur naar bed gegaan, kon toch niet door den dag heen zijn geslapen! Hij kroop in het pikdonker naar het raam, en bemerkte, dat het ontzettend vroom en er nog steeds een dikke mist was buiten. Hij slaagde er in, weer in bed te komen, maar begreep er niets van. Had hij de heele Kerstdag doorgeslapen, toch niet beide Kerstdagen door! Hij had de Beurs toch niet verzuimd! Daar herinnerde hij zich, dat hij Marley gezien had, en wat deze hem had gezegd. Er zouden geesten komen, kòn dat wel? Hij had er nooit in geloofd. Maar hij had wel degelijk Jacob Marley gezien, en zijn stem gehoord. Daar was niet aan te twijfelen; — of zou hij het gedroomd hebben? Zoo peinsde en tobde de oude vrek, in het vooruitzicht van iets, waarvan hij hoegenaamd niet wist wat het geven zou. Het eene kwartier na het andere verstreek en eindelijk klonken weer de vier kwartieren, en daarop één zware plechtige slag: *één*.

Een vreemde lichtstraal schoot op door het vertrek, het bedgordijn werd weggetrokken door een kleine hand. Daar stond iemand, een kind, een man, dat was niet uit te maken, maar er straalde licht van hem uit. Niets dan een helder wit kleed tooide zijn lichaam, tot de knieën, de armen waren ook bloot, maar zeer gespierd. Klimop in het haar. Een soort kap onder den arm.

„De geest van Kerstmis, dat was?” — vroeg Scrooge.

„Die ben ik.” Wat een zachte, vriendelijke stem!

„Welk Kerstmis?”

„Het uwe.”

„Zet die kap eens op.”

„Wat, wilt ge dadelijk het licht uitdooven, dat ik geef? Is het je niet genoeg, dat ge die kap hebt gemaakt, die ik al die jaren heb moeten dragen?”

„Ik wou u niet beleedigen”, zei Scrooge, „wat brengt u naar hier?”

„Uw welzijn. Kom mee.” De verschijning legde zijn sterke rechterhand op Scrooge's hart, en of hij wilde of niet, hij moest mede. Het hielp niet, of hij al klaagde dat het buiten koud was en het bed warm.

„Laat mij je dáár maar vasthouden”, klonk het, en de greep op zijn hart werd onweerstaanbaar. Voort ging het naar buiten....

Hé! 't was klaarlichte dag. Er lag een dikke laag sneeuw.

„Hier ben ik geboren!” riep Scrooge uit, „hier ben ik een jongen geweest.”

Zacht en vriendelijk keek de Geest van „Kerstmis, dat wàs” hem aan.

„Kent gij de plaats?”

„Kennen! Ik zou hier geblinddoekt kunnen loopen.”

„Vreemd, het zoo geheel vergeten te zijn, al die jaren!” Ze kwamen allerlei jongens tegen, en Scrooge kende ze allen, werd blij te moede evenals zij. Hij wou ze toeroepen, maar dat ging niet. „Vroolijk Kerstfeest!” riepen zij, en Scrooge wou het ook doen... waarom eigenlijk? Het was immers onzin!! Wat was Kerstmis voor hem?

„Er zit nog één jongen in de school”, zei de Geest, „door zijn vrienden verlaten.” Scrooge wist het. Ze gingen de school in, daar zat hij. Hoe aangedaan werd hij, toen hij daar zijn eigen ik herkende, van jaren geleden. Hij zat in de school, met een boek vóór zich. Hij wist nog wat hij las. Hij zag de figuren weer vóór zich. Daar stond er een voor het raam, in buitenlandsche kleeding, een bijl in den gordel.

„Waarempel! het is Ali Baba”, riep Scrooge, „hij is het zelf. Kijk daar is Ursijn en Valentijn, en de knecht van den Sultan, door de geesten onderstboven gekeerd, hoep! daar gaat hij, flink zoo, wat deed hij ook met de prinses te trouwen!”

Hij werd heelemaal opgewonden. Plotseling stil.

„Wat is er? vroeg de Geest.

„Och”, zei Scrooge, „daar was een jongen aan mijn deur, die een Kerstliedje zong. Ik wou dat ik hem wat gegeven had. Dat is alles.”

De Geest lachte veelbeteekenend. Het tooneel verdween, Scrooge zag zichzelf andermaal, nu grooter geworden. Weer zat hij alleen, weer wist hij, dat het zoo geweest was, dat allen waren vertrokken, om prettig Kerstfeest te vieren. Hij zag zich, wanhopig heen en weer loopend. Daar ging een deur open, binnen snelde een meisje, veel jonger dan hijzelf, dat hem omhelsde en kuste. „Lieve broer!” riep zij, „ik mag je naar huis komen brengen.”

„Naar huis, Fanny!” riep de knaap.

„Ja”, antwoordde zij, rood van blijdschap, „en voorgoed. Vader is zooveel vriendelijker dan vroeger; 't is net een hemel thuis. Nu vroeg ik hem, of jij naar huis mocht komen, en hij zei ja. Je mag thuis ook Kerstmis komen vieren.”

„Wat ben je groot geworden, Fanny”, riep de jongen. Zij klapte in de handen en lachte. Een scherpe stem in de gang riep de koffer te brengen van jongeheer Scrooge, en daar kwam de schoolmeester, die hem in verwarring bracht door hem heftig de hand te schudden, en beiden naar buiten te brengen, naar de diligence.

„Welk een teer vrouwtje is zij altijd geweest”, zei de Geest, „maar een hart van goud.”

„O ja”, zei Scrooge, „God verhoede dat ik het zou tegenspreken.”

„Zij stierf als vrouw, en had ook kinderen.”

„Eén kind”, zei Scrooge.

„Juist”, zei de Geest, „Je neef.”

Scrooge dacht met smart aan zijn laatste gesprek met dezen.

Zie, het tooneel veranderde. Zij liepen door een groote stad, weer was het Kerstmis, dat was duidelijk, de menschen liepen heen en weer, maar de winkels waren verlicht. De Geest stapte een warenhuis binnen, en vroeg Scrooge, of hij het kende, waarop weder moest volgen: „Natuurlijk; hier was ik leerjongen”. Een oude heer zat aan een buitengewoon hooge lessenaar. Hij raakte met zijn hoofd bijna de zolder.

„Oude Fezziwig!” riep Scrooge opgewonden, „de goeie oude! Waarachtig, daar is hij weer, levend en wel. Wat een goed hart had hij!”

De oude Fezziwig legde zijn pen neer, wreef zich genoegelijk de handen, zijn heele wezen was één blijde lach, toen hij riep:

„Hallo, jullie daar, Ebenezer! Dick!”

En binnen stormde Scrooge vroeger zelf, nu tot een jonge man gegroeid, door zijn kameraad gevolgd. „Dick Wilkins!” riep Scrooge tot den Geest, „lieve hemel, daar is hij. Arme Dick, hij hield zooveel van me.”

„Kom, jongens”, zei oude Fezziwig, „vanavond geen werk meer. Kerstavond Dick, Kerstavond Ebenezer. Luiken dicht, voordat je Jack Robinson kunt zeggen!”

Wat die jongens vlogen! In een oogwenk was alles klaargemaakt voor een Kerstpartij, terwijl Fezziwig lachend toekeek. Daar kwamen ze. De violist, die naar de hooge lessenaar ging, om er een orkest van te maken. Wat een deuntjes hij niet kende! Daar kwam mevrouw Fezziwig, een en al lach. Daar kwamen drie jongedames Fezziwig, stralend en liefelijk. Binnen kwamen zes jonge heeren, en andere, ook jonge dames, die in de zaak werkten. Binnen kwam de dienstbode, met den bakker, haar beminde. Wat een menschen kwamen er nog! Toen werd er gedanst en allen keken blijde.

„Wat is er weinig voor noodig, om menschen blij te maken”, zei de Geest. „Weinig!” echode Scrooge.

„Wel ja, wat heeft hem deze avond weinig geld gekost, en toch hadden ze alle plezier.”

„O het is niet het geld”, zei Scrooge met vuur, „hij had de macht om ons blij en gelukkig te maken, onze dienst licht. Hij kon het door zijn woord of blik, zijn heele manier van doen. Wat hij gaf was even veel als dat het een fortuin zou kosten.”

Hij voelde de oogen van den Geest op zich gericht, en hield op.

„Wat is er?”

„Och niets, ik zou nu een paar woorden willen zeggen tot mijn klerk.

„Mijn tijd schiet op”, zei de Geest — „vlug!”

Dit gold blijkbaar een onzichtbare macht. Weer zag hij zichzelf, nu in later jaren. Hij zat naast een jong meisje in rouwgewaad, met tranen in de oogen. Zijn eigen gelaat was nog niet zoo hard als in later jaren, maar de sporen van geldgierigheid waren al te zien. Rustelooze begeerte lag er op te lezen.

„Het doet er weinig toe”, zei zij, „er is een andere liefde, die de liefde voor mij vervangen heeft.”

„Welke dan?”

„Die voor het geld. Al je mooie hoedanigheden vallen weg. Je denkt aan niets dan aan winstmaken.”

„Maar tegenover jou ben ik toch niet veranderd. Met geld beginnen we alles. Dat is de macht in de wereld.”

„Ja, je bent wèl veranderd. Je zoudt wel vrij willen wezen. Ik kan het aan alles weten. Ebenezer, ik láát je vrij. Wees gelukkig in het leven, dat je gekozen hebt.” — Zij ging.

„Geest!” riep Scrooge, „laat me niet meer zien, ik kan het niet meer dragen.”

„Nog één”, was het antwoord, en daar zagen zij een zeer gelukkig gezin bij elkaar, op Kerstavond. De vader kwam juist binnen.

„Belle”, zei hij, toen de eerste vreugde voorbij was, „k heb een oude bekende van je gezien. Raad eens.”

„Hoe kan ik dat raden?“ Zij lachte, terwijl zij in zijn lachend gezicht keek. „Mijnheer Scrooge.“

„Ja“, zei hij, en werd meteen ernstig. „Mijnheer Scrooge. Ik kwam net voorbij zijn kantoor, en zag hem daar in zijn eenzaamheid; zijn compagnon is juist gestorven, en daar zat hij, ik geloof wel de eenzaamste man in heel de wereld.“

„Geest!“ riep Scrooge, „ik kan het niet meer dragen.“ Hij worstelde, en vocht. „Breng mij naar huis terug.“ Toen viel zijn oog op de kap, hij greep die, en drukte die op het hoofd van den Geest. Het licht scheen er nog onderuit, toen zag hij zich in zijn slaapkamer, viel op het bed, en sliep in.

Toen hij weer ontwaakte, begreep hij op een of andere wijze, dat er om één uur weer een Geest zou komen. Dat had immers Jacob Marley hem gezegd. Hij wou daarom niet weer verrast worden, maar trok zelf zijn gordijnen terzijde, om — — niets te zien, alleen een eigenaardig licht, dat in de kamer scheen. Hij wachtte, tot het één geslagen had. Het kwam. Tot zijn ontsteltenis verscheen er niets. Hij begon te beven over zijn geheele lichaam. Wat zou er nu gebeuren? Toen keek hij uit, en merkte dat het licht uit zijn voorkamer kwam, hij stond op, deed zijn pantoffels aan, en ging naar de deur, die op een kier stond.

„Kom binnen, Ebenezer Scrooge“, klonk het. Hij opende de deur en zag in zijn eigen kamer weer een verschijning, en wel temidden van een zeldzame overvloed van lekkernijen. In de haard brandde zoo'n heerlijk vuur als er waarlijk nog nooit gebrand had. De gansche kamer was in een echte feesttuin herschapen. Stralend brandden en knetterden de houtblokken, en de gloed werd weerkaatst in honderden sterretjes en klimopblaadjes, waarmee wanden en zolder, letterlijk alles was versierd. Marentakken liepen er kwistig doorheen, en maakten een tooverachtig effect met al wat daar alzoo was uitgestald. Puddingen, pasteien, vruchten en wild, het scheen iederen gast te willen uitnoodigen, om Kerstfeest te vieren met een kostelijk maal. En temidden van dien overvloed zat een vroolijk uitzierende reus, stralend om aan te zien, die een fakkel droeg, een brandende toorts, in de vorm van een hoorn van overvloed. Hoog hield hij die fakkel, om het licht op Scrooge te laten vallen, toen hij om de kier van de deur kwam gluren.

„Kom binnen!“ klonk het joviaal, „kom binnen, man, en leer mij eens wat beter kennen.“

Beschroomd trad Scrooge binnen, met neergeslagen oogen. Hij was al heelemaal niet meer de hondsche, wreede Scrooge die hij geweest was, en hoewel de Geest hem vriendelijk en met open gelaat aankeek, dorst hij dezen toch niet in de oogen te zien.

„Ik ben de Geest van „Kerstmis, dat is“,“ zei de Geest, „zie mij aan“.

Eerbiedig gehoorzaamde hij. Hij zag een Gestalte, gekleed in een enkel groen gewaad, omzoomd met wit bont. Dit kleed hing hem zoo los om het lijf, dat het zijn breede borst bloot liet. De voeten, die onder de rijke golven van het gewaad uitkwamen, waren ook bloot, om het hoofd droeg hij een krans van klimop, hier en daar bezet met glinsterende ijskegels. Zijn donkere, bruine krullen hingen lang en vrij neer, even vrij als het innemend gelaat, zijn fonkelende oogen, zijn vroolijk wezen. Een gordel met antieke scheede sloot om zijn middel, maar zonder zwaard; de scheede was bijna geheel door roest verteerd.

„Ge hebt nooit zoo iets gezien als wat ik ben, is het wel?” vroeg de Geest. „Nooit”, antwoordde Scrooge.

„Ge hebt nooit iets te doen gehad met leden van mijn familie, ik bedoel, met mijn Broeders, want ik ben zeer jong, mijn Broeders, die in de laatste jaren gekomen zijn?”

„Ik vrees van niet; hebt ge vele Broeders, Geest?”

„Meer dan achttienhonderd”, zei de Geest.

„Wat een familie om te onderhouden!” riep Scrooge uit.

De Geest van „Kerstmis, dat is” stond op.

„Geest”, zei Scrooge ootmoedig, „geleid mij waarheen ge wilt. Gisternacht ben ik onder dwang meegegaan, en heb een les geleerd, die nu in mij werkt. Als Gij mij vannacht iets hebt te leeren, hoop ik er wijzer door te worden.”

„Raak mijn kleed aan.”

Meteen was alles verdwenen, de mooi versierde kamer, de brandende haard, marentak en klimop, al het heerlijke eten, zelfs het nachtelijk uur, en zij stonden in een straat van de stad op Kerstmorgen, waar de menschen bezig waren de sneeuw van de stoepen te vegen, en van de daken, terwijl de jongens zich vermaakten met de aldus gevormde vroolijke lawines. De huizen zagen er donker genoeg uit, maar de menschen keken blij en vroolijk, en hier en daar werden sneeuwballen gewisseld.

Daar begonnen de klokken te luiden, en tevoorschijn kwamen de menschen in hun beste kleeren en met blijе gezichten. De Geest, die Scrooge begeleidde, sprenkelde iets op de menschen, dat heerlijk rook, waardoor men telkens hoorde: stil, geen twist, het is Kerstmorgen, — dat was zoo. Zegen' God den Kerstdag.

„Is er een bijzondere geur aan wat gij over hen sprenkelt?” vroeg Scrooge.

„Jazeker”, was 't antwoord, „mijn eigen”.

„Dat is dus van invloed op de Kerstmaaltijden van vandaag?”

„Ja, het meest op die van de armen. Omdat zij dit het meest noodig hebben.”

Onzichtbaar voor de menschen, gelijk tot dusverre, gingen zij naar de achterbuurten van de stad. Het was merkwaardig voor de reuzengestalte van den Geest, dat hij zich overal aanpaste, zoodat hij zich

even gemakkelijk bewoog in de kleine en lage woningen als in de hooge kamers. Het leek wel zijn bijzonder genoeg te zijn, daar zijn goedaardig karakter te laten voelen, zijn sympathie met al die menschen, die van weinig moesten leven, en zoo ging hij recht naar de woning van Bob Cratchit, terwijl Scrooge meeinging, zijn hand steeds op het kleed van zijn geleider. Vóór de deur zegende hij het kleine huis, en gaf het iets van zijn Toorts, waarna zij binnentraden.

Mrs. Cratchit stond op, armoedig gekleed in een japon, die tweemaal gekeerd was, maar rijk van lint voorzien, dat goedkoop was; zij dekte de tafel met behulp van Belinda Cratchit, de tweede der dochters, ook ruim in haar linten. Jongheer Peter Cratchit stak een vork in de aardappelen, en kreeg daarbij de hoeken van zijn hemdkoord in de mond (dat was Bob's eigendom, dat voor de eer van dezen dag werd gedragen); hij vond het fijn zoo mooi gekleed te wezen en verlangde ernaar om zijn mooi linnen te laten zien. Toen kwamen een kleiner jongen en meisje naar binnen rennen, het uitgillende dat zij de gans al geroken hadden, zij genoten al bij de weelde van uien en sago, die twee dansten om de tafel heen, en bewonderden Peter hemelhoog.

„Waar blijft je lieve vader toch?” vroeg Mrs. Cratchit, en je broertje Tiny Tim, en dan Martha? Ze zijn zoo laat.”

„Hier is Martha al, moeder”, zei het meisje, binnenkomend.

„Martha, Martha”, riepen de twee kleinen, „we hebben *zoo'n* groote gans!”

„Wel mijn lieve hartje, wat ben je laat!” zei moeder, en kuste haar dochter wel een dozijn keer.

„We hadden veel werk af te doen vanmorgen”, zei zij.

„Nu, het doët er niet toe, je bent er, lieve, ga maar dicht bij het vuur zitten. God zegen' je.”

„Neen, neen, daar komt vader aan”, riepen de beide jongsten, „gauw Martha, verstop je.”

Martha verstopte zich, en Bob kwam binnen, zijn versleten pak zooveel mogelijk opgemaakt, om er netjes uit te zien, en met Tiny Tim op zijn schouder. Arme Tiny Tim, hij droeg een krukje, en een soort harnas om zijn leden te steunen.

„Wel, waar is Martha”, riep Bob, rondkijkende.

„Die komt niet”, zei Mrs. Cratchit.

„Komt ze niet!” zei Bob, met een plotseling gevoel van teleurstelling na de opwindung van het paardjespelen met Tiny Tim, de heele weg van de kerk; „komt ze niet met Kerstmis?”

Martha kon hem niet teleurgesteld zien, kwam dus vóór haar tijd tevoorschijn schieten in vaders armen, terwijl de anderen Tiny Tim meenamen om de pudding te hooren koken.

„Hoe heeft kleine Tim zich in de kerk gehouden?” vroeg moeder.

„O, dat kon niet beter”, zei Bob, „hij vertelde mij, dat hij hoopte, dat de menschen hem zouden zien als kreupele, en herinnerd worden aan Hem Die kreupelen genas en blinden ziende maakte.” Bob's stem trilde, toen hij dit vertelde, en nog meer, toen hij zeide, dat Tiny Tim sterker en zoo hartelijk werd.

Toen begon het middagmaal. Neen maar, je moest die jonge gasten zien binnenkomen met de Gans! Zoo eentje had niemand nog ooit gezien. Toen het mes er ingestoken werd, kon haast niemand zijn beurt afwachten. Zie ze eens smullen! Toen elk

verzadigd was, ging Mrs. Cratchit heen, om naar de pudding te kijken, ze was er niet zeker van dat die zoo goed gelukt zou wezen. Maar vol triomf kwam zij terug, — hoera! klonk het; wat zag die er heerlijk uit.

Scrooge had gezien, hoe allen hun handen hadden gevouwen, en nu eerbiedig dankten voor de zegen.

„Vroolijk Kerstmis voor ons allen”, zei Bob, en allen zeiden het na. Tiny Tim het laatst van allen.

„Geest”, zei Scrooge, „Tiny Tim zal toch niet doodgaan?”

„Als deze schaduwen niet worden veranderd, dan zie ik een ledige plek”, zei de Geest, „en een krukje, wél bewaard.”

„O neen, zeg dat het kind niet sterven zal!” snikte Scrooge.

„Als deze schaduwen niet veranderen doordat alles zich wijzigt, zal het kind sterven, en zal mijn Broeder, die op mij volgt, hem niet meer vinden. Maar wat zou dat! Dan is er een minder te onderhouden. Laat ze sterven!”

Scrooge boog het hoofd, toen hij zijn eigen woorden hoorde.

„Mensch!”, riep de Geest, „hoe wilt gij beoordeelen, wie er moeten sterven, en wie niet! Is het niet best mogelijk, dat honderden zooals gij, niet zooveel waard zijn als dit eene kind, zoo kostbaar! Hoe hebt gij het durven zeggen!”

Scrooge boog nog dieper onder de terechtwijzing, toen hij op eens zijn naam hoorde noemen.

„Mijnheer Scrooge”, zei Bob, „lang zal hij leven, degene aan wie wij dit alles te danken hebben. Een vroolijk Kerstmis voor hem.”

„Nu, nu”, zei Mrs. Cratchit, „dat is ook wat moois! Mijnheer Scrooge de man aan wien wij alles te danken hebben! Ik wou dat ik hem hier had, ik zou hem!”

„Lieve”, zei Bob, „het is Kerstdag.”

„Goed en wel”, zei ze, „maar als iemand weet, wat voor harte-looze, wreede, harde ellendeling het is, dan weet gij het, arme kerel. Ik zal het zeggen om jou, niet om hem.”

„Een vroolijk Kerstmis voor mijnheer Scrooge, een gelukkig Nieuwjaar”, zeiden allen, maar het ging niet van harte, en Tiny Tim kon het bijna niet zeggen. De naam van mijnheer Scrooge bracht een donkere schaduw in de stemming, die volle vijf minuten duurde.

Toen dat voorbij was, werden zij weer vrolijker, en vertelde Bob, dat er misschien een betrekking kwam voor jonheer Peter, waardoor hij ten volle vijf-en-een-halve-stuiver kon verdienen. De twee jongsten schaterden het uit bij de gedachte, dat Peter een man van zaken zou worden, hijzelf keek vol diepe gedachten in het vuur, zich afvragend, wat hij daarmee al niet zou kunnen doen. Martha vertelde, hoe zij den heelen dag werkte, en morgen eens heerlijk uitsliep.

Onderwijl gingen de kruik en de kastanjabowl rond, en waren allen blijde. Zij waren allen armoedig gekleed, er was niets bijzon-

ders aan het heele gezin, behalve, dat zij gelukkig waren met elkaar, en blijkbaar onder den indruk van hetgeen de Geest met zijn Toorts op hen had laten druppelen.

Scrooge keek naar hen, tot het alles verdween.

Weer trokken zij door de straten, en het was wonderlijk, zooals de Geest overal blijdschap wist te brengen, hij scheen er een apart genoeg in te vinden. Zonder de minste waarschuwing bevonden zij zich op een eenzame, woeste plek, waar niets groeide.

„Waar zijn we hier?” vroeg Scrooge.

„Een plaats waar mijnwerkers wonen, in de ingewanden der aarde. Maar zij kennen mij, zie maar.” Zij gingen zoo maar door de muur heen van een huis, waarbinnen een heele familie verzameld was, een oude man, jongere, en weer jongere, drie geslachten. De oude man begon een Kerstlied te zingen, terwijl zij gezellig om het vuur zaten, en telkens vielen bepaalde stemmen in. Hoe zij zongen, en hoe de gezichten straalden van vreugde, als de Geest zijn Toorts liet werken!

Zij bleven daar niet, maar gingen verder door, over de zee, tot groote schrik van Scrooge. Ze kwamen aan boord van schepen, bij alle verschil van menschen dezelfde geest. Terwijl zij vlogen over de grondloze diepten, met hun geweldige geheimen, was het te grooter verrassing voor Scrooge, plotseling een heldere lach te hooren, en nòg meer, daarin die van zijn eigen neef te herkennen. De vroolijke lach van dien neef was altijd te herkennen. En Scrooge's nicht, die naast hem zat, lachte mee, evenals de verzamelde vrienden.

„Ha, ha, ha!” klonk het, „hij zei dat Kerstmis onzin was, en hij meende het ook.”

„Des te meer schande voor hem, Fred”, zei de nicht, verontwaardigd.

Gezegend die vrouwen! ze doen nooit iets ten halve. Ze doen alles in vollen ernst. Wat zag ze er buitengewoon lief uit!

„Het is een komieke oude baas”, zei Scrooge's neef, „dat is eenmaal zoo, en niet zoo aardig als hij zou kunnen wezen. Maar zijn ruwe taal draagt haar eigen straf in zich; ikzelf zal niets tegen hem zeggen.”

„Ik ben er zeker van, dat hij fabelachtig rijk is”, zei de nicht, „dat heb je mij ten minste altijd verteld.”

„Och wat zou dat, lieve; zijn rijkdom geeft hem niets; hij doet er nooit iets goeds mee. Hij kan het zichzelf niet eens aangenaam maken, heeft zelfs niet de voldoening, ha, ha, ha, dat hij er *ons* nog eens warm in laat zitten.”

„Ik heb geen geduld met hem”, zei de nicht.

„Ik wel”, zei Scrooge's neef, „en ik tart hem ieder jaar. Is dat niet een ongelukkige stakkerd, die zich het genot ontzegt van hier te wezen, en ons heerlijk Kerstmaal mee te vieren. Wat kan hij doen

voor zichzelf, hoe zich verheugen in zijn eigen gedachten! Hij kan niets van dat alles. Maar elk jaar krijgt hij van mij te hooren, dat wij hem uitnoodigen, elk jaar wensch ik hem „Vroolijk Kerstmis”, misschien wel tot hij dood neerligt. Wat kan hij met al zijn geld op dat akelig kantoor, en in die trieste kamers! Wat anders dan kniezen! Maar gisteren heb ik hem te pakken gehad; hij had geen antwoord terug.”

Het heele gezelschap lachte op dat idee.

Ze deden nu spelletjes, blindemannetje, en andere, eindelijk ja en neen, waarbij degene die het was, moest vragen en de anderen enkel ja of neen mochten zeggen. Eenmaal kon de vrager het niet raden, wat het was. Het was een levend dier, nogal een onaangenaam dier, een wild dier, een dier dat soms brulde en gromde, dat soms praatte, en in Londen woonde, en door de straten liep, maar zich nooit bekijken liet, en ook nooit door iemand geleid werd, dat ook nooit op de markt werd te koop aangeboden. Het was geen varken, geen stier, geen beer, geen paard. Bij elke vraag volgde er een luid gelach, tot eindelijk de oplossing kwam: het is je oom Scro-o-o-oge. Die was het. Waarop de opmerking volgde, dat dat wèl een „beer” was.

„Wel, hij heeft ons vanavond toch veel plezier verschaft”, zei de neef, „daar gaat hij Oom Scrooge!”

Vroolijk stemde het gezelschap in.

Het was zoo aangestekelijk, dat Scrooge zelf, onzichtbaar als hij was, wou meedoen, zoo vroolijk was hij geworden.

Maar zij moesten weg. Zij dwaalden weer door andere straten, maar waar ze kwamen, dezelfde geest.

„Mijn leven is maar kort”, zei de Geest, „het loopt vanavond af.”

„Vanavond!” riep Scrooge.

De toren liet drie kwartier over elf hooren.

„Vergeef mij als ik wat vraag”, zei Scrooge, „maar ik zie wat bijzonders onder uw kleed, dat er uitsteekt, wat is dat? Het lijkt wel een voet of klauw.”

„Het zou een klauw kunnen wezen”, was het antwoord, „als je ziet hoe weinig vleesch er op zit. Kijk maar.”

Twee ellendig uitziende kinderen kwamen te voorschijn, en klemden zich vast aan het kleed van den Geest.

„Kijk goed toe man”, riep de Geest, „zie hoe ze er uitzien.”

Het waren een jongen en een meisje, maar hoe ze er uitzagen — geel, mager, met schuwe oogen, loerende blik.

„Zijn dat uw kinderen, Geest?”

„Het zijn de kinderen van den Mensch”, was het antwoord.

„Die knaap heet Onwetendheid, het meisje Gebrek. Zie vooral wat daar op het voorhoofd van den jongen is geschreven: Doemvonniss. Beschimp ze maar, gij menschenkind. Bedenk wat hieruit voortkomt.”

„Hebben ze geen toevluchtsoord?”

„Zijn er geen gevangenissen?” vroeg de Geest, hem voor het laatst beantwoordend met wat hijzelf had gezegd, „zijn er geen werkhuizen?”

De toren sloeg Twaalf. Scrooge keek om zich heen, waar de Geest gebleven was, hij was verdwenen. Toen de laatste slag wegstierf, herinnerde hij zich, wat Marley hem voorspeld had, en de oogen opslaand, zag hij een donker plechtig Wezen naderen, geheel bedekt in 't zwart, dat naar hem toekwam als een mist, langs de grond.

Langzaam, stil kwam het nader, en Scrooge boog zich neer op één knie, want reeds de wijze waarop dit Wezen zich boog, boezemde hem eerbied in.

„Zijt gij de Geest van „Kerstmis, dat zal zijn?” vroeg Scrooge huiverend.

Een enkele beweging waar het hoofd moest wezen onder het kleed, was het enig antwoord.

„O”, riep Scrooge, „ik vrees u meer dan een van de andere, maar leid mij voort. Ik ben bereid om alles te leeren wat goed is.”

De hand wees voorwaarts, en zij gingen. Daar stonden een paar mannen bij elkaar te praten.

„Koud hé”, zei de een.

„Ja”, zei de ander.

„Heb je gehoord, dat de oude vrek dood is?”

„Zoo! wanneer?”

„Gisterenavond.”

„Nu er zullen er niet veel om rouwen. Wie erft?”

„Weet ik het”, klonk het smalend, „hij heeft het mij niet nagelaten.”

„Ga je mee om te begraven?”

„Nu, als er een goed maal aan verbonden is, voel ik er voor, anders niet.”

Een algemeen gelach volgde.

De gebiedende hand wees verder. Scrooge ging, en bleef staan bij een ander paar menschen, die hij goed gekend had.

Hij luisterde.

„Koud weertje hé.”

„Ja, heb je gehoord dat hij dood is?”

„Ja, geen verlies voor de wereld. Heb je 't nog druk?”

„Ja ik moet verder.”

Meer niet. Geen woord van sympathie, van eenig medegevoel. Wie zou dat zijn, die zoo gestorven was?

De Hand wees weer, ze gingen naar de Beurs, waar hij zoo welbekend was. Hij keek en keek, naar de plaats waar hij gewoon was, zijn zaken te doen, maar vond een ander op zijn plaats. Erg

verwonderde hem dat niet, want hij had bij zichzelf al een plan opgemaakt, om zijn leven geheel te veranderen. Zou hij ooit nog wel weer komen op deze plaats, waaraan hij een herinnering had van geldmaken en geldverdienen?

Voort ging het weer, door de somberste straten heen, verder door allerlei achterbuurten, zij bleven staan voor een oud, onoogelijk uitdragerswinkeltje. Een paar vrouwen uit het laagste volk gingen er binnen, met een bundel onder de arm. De koopman ontving haar als welbekenden.

„Jo, 'k heb weer wat spullen kunnen bemachtigen.”

„Zoo, laat maar eens kijken.” Tot zijn ontzetting kreeg Scrooge allerlei dingen te zien, die hem bekend voorkwamen. Wat was hier gebeurd?

„Hoe, je wilt toch niet zeggen, dat je die gordijnen met ringen en al zoo van zijn doodsbed hebt weggehaald!”

„Wel natuurlijk, hij ziet ze immers niet meer, ligt daar zonder dat er iemand naar hem omkijkt, en dat spreekt nogal vanzelf ook. Aan wie heeft hij zich ooit gelegen laten liggen, de oude, leelijke schraper!”

Het werd donker voor Scrooge's oogen, en opeens stond hij in zijn eigen slaapkamer, maar die was nauwelijks meer te herkennen: alles was er weggehaald, tot de bedgordijnen toe, onder een vreemd oud laken lag iets dat op een menschelijk lichaam leek. Scrooge werd koud tot op zijn gebeente. Hij wilde het uitschreeuwen, maar kon geen geluid geven, tot hij werd gedreven naar een andere plaats, naar een kerkhof, waar hij een steen vond, leelijk als hij nog nooit een gezien had, — de Hand wees, hij las zijn eigen naam: *Ebenezer Scrooge*...

„Geest, donkere Gestalte uit een andere wereld, o zeg mij, is dit alles onherroepelijk? Kan het niet veranderd worden? O Geest, ik wil anders dan ik gedaan heb, zeg me, is het....?”

Voor het eerst wankelde de Gestalte, en scheen te verschrompelen, veranderde in een deel van een ledikant. — —

Ja, en dat ledikant was zijn eigen. De kamer was zijn eigen. Hij lag in zijn gewone kamer. Daar waren nog de gordijnen, hij schoof ze terzijde, het begon te lichten, zag hij wel. Kerstmorgen? Drie nachten waren er immers voorbij, zou dat zoo wezen?! Dat zou vreeselijk zijn, want hij wou Kerstmis vieren, zooals hij het in 't verleden nog nooit gedaan had, en nu voortaan altijd vieren wou. Hij sprong uit zijn bed, zoo licht als hij zich zelden gevoeld had, en trok zijn kleeren aan, was echter zoo opgewonden, dat hij zijn kousen verkeerd aantrok, en alles even raar deed, maar toen het eenmaal kon, snelde hij naar zijn kamer-raam, dat hij opende. Een koele, frissche vorstlucht sloeg hem tegen, de hemel was helder, een jongen ging juist fluitend voorbij.

„Wat is het vandaag?” vroeg Scrooge.

„Eh!” riep de knaap.

„Wat het vandaag is?” herhaalde Scrooge.

„Wel natuurlijk, Kerstdag”, was het antwoord.

„Kerstdag!” mompelde Scrooge, buiten zichzelf van opwinding en vreugde. „O oude Jacob Marley, hoe heerlijk! de geesten hebben het alles in één nacht gedaan; oude Jacob, goede oude kerel, wat ben ik blij! — Zeg eens knaap!”

„Ja, wat blief?”

„Ken je den poelier om de hoek van gindsche straat?”

„Wel jazeker”, zei de jongen.

„Wat een knappe jongen”, zei Scrooge, „een merkwaardig knappe jongen. Zeg eens, hebben ze daar die groote kalkoen al verkocht? niet de kleine, maar de groote?”

„Wat, die wel zoo groot is als ik zelf?”

„Wat een heerlijke jongen!”, zei Scrooge weer. „Ja zeker, die bedoel ik. Die moet je voor me halen.”

„Loop heen!” riep de jongen.

„Nee, nee, ik ben in volle ernst. Loop er heen, en zeg, dat de man er mee hier komt, bij meneer Scrooge. Als je 't doet, krijg je een shilling,¹⁾ als je in minder dan vijf minuten terug bent, krijg je een halve kroon.²⁾”

De jongen schoot weg als een pijl uit de boog. Je moest wel een vaste hand aan de boog hebben, om zoo snel te kunnen schieten.

„Ik stuur hem naar Bob Cratchit”, zei Scrooge tot zichzelf, en wreef zich de handen van plezier. „Hij zal niet weten waar die vandaan komt. Hij is tweemaal zoo groot als Tiny Tim. Dat zal me een grap geven.”

De hand waarmee hij het adres opschreef, trilde, maar hij schreef, op de een of andere manier, en ging naar beneden, om den poelier op te vangen.

Toen hij daar een oogenblik stond te wachten, viel zijn oog op de klopper. „Ik zal van je houden, zoo lang als ik leef”, zei Scrooge, en streekte de klopper met de hand. „Wat een mooie klopper is het! Ik heb nooit geweten, dat hij zoo mooi is. Wel, daar is de poelier. Hoe gaat het? Vroolijk Kerstmis, vriend.”

Ja, ja, het was een kalkoen, een geweldige.

„Je kunt hem nooit naar Cambden Town dragen”, zei hij. „Je moet een cab³⁾ nemen.”

Hij schudde van het lachen, toen hij het zei, hij schudde van het lachen, toen hij de kalkoen betaalde, en toen hij den koetsier betaalde, en toen hij den jongen zijn halve kroon gaf, maar het meest, toen hij in zijn stoel neerviel; hij schudde van het lachen, tot hij schreide.

Hij moest zich scheren, dat viel niet mee, maar hij kreeg het klaar. Toen kleepte hij zich op zijn allerbest, en na een tijdje kwam hij op straat. De menschen kwamen er aan, zooals hij het gezien had onder geleide van den Geest van „Kerstmis, dat is”: met blijde gezichten. Met de handen op de rug wandelde hij voort, een heerlijke glimlach op zijn gelaat. Hij keek zóó blij, dat vier of vijf menschen hem aankeken, en zeiden: „Goeden morgen, mijnheer. Vroolijk Kerstmis”. Hij groette hartelijk terug met

¹⁾ In Nederlandsch geld f 0,60. — ²⁾ In Nederlandsch geld f 1,50.

³⁾ Klein rijtuigje.

dezelfde zegenwensch, en vond dat hij nog nooit zoo'n geluk had gesmaakt.

Hij had nog niet ver geloopen, toen hij voor zich den dikken mijnheer zag, die met een ander bij hem op het kantoor was geweest. O, o, wat had hij dien toch raar behandeld! Hij versnelde zijn pas en stak hem beide handen toe.

„Beste mijnheer”, zei hij, „hoe gaat het? Vroolijk Kerstmis. En hebt u gisteren wat succes gehad?”

„Mijnheer Scrooge!” riep de ander verbaasd.

„Ja, ja, ik vrees dat die naam geen aangename klank voor u heeft, ik vraag wel verontschuldiging. En wat ik u verzoeken mag.” Hij fluisterde hem iets in 't oor.

„Goede hemel, mijnheer Scrooge, méént u dat?”

„Geen cent minder”, zei Scrooge blij. „Daar zijn heel wat achterstallige giften in besloten. Wilt u het voor me noteeren? Ik dank u hartelijk.”

„Ik dank u honderd maal....”

„Stil daarover”, zei Scrooge, „wilt u mij eens komen bezoeken?”

„Zeker wil ik dat”, was het antwoord, en hij meende het ook.

„Graag”, zei Scrooge, „en God zegen' u.”

Hij ging naar de kerk, tikte de kinderen op hun hoofdjes, ondervroeg bedelaars, keek ieder blij in de oogen, en vond, dat hij nog nooit zoo'n heerlijke morgen had genoten.

Des middags ging hij naar het huis van zijn neef. Hij ging de deur wel tien keer voorbij, voordat hij durfde aankloppen. Eindelijk deed hij het toch.

„Is mijnheer thuis, meiske?” vroeg hij. Wat een aardig meiske was dat!

„Jawel, mijnheer.”

„Waar is hij?”

„In de eetkamer, bij mevrouw. Ik zal u wel even voorgaan.”

„Dank je zeer, dat behoeft niet. Ik weet waar het is, mijnheer kent me wel.”

Zacht draaide hij de kruk van de deur om en keek om de hoek

„Fred”, zei hij.

Lieve hemel, hoe schrok zijn nicht.

„Bij mijn ziel!” riep Fred, „wie is dat!”

„Ik ben het, Fred, je oom Scrooge, mag ik komen eten?”

Of hij mocht! 't Was een wonder, dat Fred hem niet de arm aftrok, zóó als hij hem schudde. Met verbazing op haar gelaat verwelkomde hem zijn nicht. Ook zij drukte hem de hand. Toen kwam de „lollige” zuster, ook verbaasd, en drukte hem de hand, en elk die van de partij was, kwam binnen, was verbaasd, en drukte hem hartelijk de hand.

Wonder zoo'n partij, wonder zoo'n Kerstmaaltijd, wonder die harmonie, wonder die spelletjes, *wonder geluk!*

„Morgen moet jullie allen bij mij komen”, zei oom Scrooge, „als de dames helpen kunnen, om nog een partij klaar te krijgen. Morgen trakteer ikzelf.”

Allen beloofden te zullen komen, wat waren ze aardig! Scrooge voelde zich weer heelemaal jong.

Ze kwamen werkelijk allemaal, en er was een partij, zooals er eentje wezen mocht. Daar waren geen kosten gespaard, maar het kwam niet door de overvloed, Scrooge voelde, dat de Geest van „Kerstmis, dat is”, ook hier van zijn Toorts liet sprenkelen over allen, zeker op hem zelf. Nooit had hij geweten, hoe het leven wezen kan, maar hij had dit in één bange, gezegende nacht geleerd.

Een oogenblik nam hij zijn neef ter zijde. „Fred”, zei hij, „je moet me vergeven wat ik tegen je gezegd heb. . . .”

„O oom Scrooge, praat er niet meer over. . . .”

„Neen, jongen, het is best, maar één ding hoop ik nog.”

„En dat is, oom?”

„Dat mij nog tijd gelaten wordt, om goed te maken wat ik bedorven heb, zoodat er geen al te groote tegenstelling mag wezen tusschen het gebruik, dat ik nog van mijn fortuin hoop te maken, en wat jij zult doen als mijn erfgenaam.”

„Oom”, zei Fred geroerd. „Hij Die u geleerd heeft te zijn wat u nu is, zal u daarbij helpen, en wij zullen het heerlijk vinden, dat te mogen doen.”

Weer voelde Scrooge zijn tranen van geluk opkomen, getroffen als hij ook nog werd door het gelaat en de oogen van Fred. Het was of Fanny hem aankeek, die hij zoo lang had vergeten.

’s Anderen daags hoopte hij, dat Bob Cratchit te laat zou komen. Hijzelf was op tijd. Het kwam goed, het was een vol kwartier over tijd, toen de klerk binnen kwam.

Scrooge bootste zoo goed mogelijk zijn oude stem na. „Hallo!”, riep hij, „wat beteekent dat, om zoo laat te komen?”

„O mijnheer, het spijt me zoo, ik ben over mijn tijd, maar we hadden gisteren zoo’n feest thuis. We hebben. . . .”

„Ja ja, zeg maar niets, *zoo zal het niet langer!*” riep Scrooge nog eenmaal alsof hij boos was, en liep op Bob Cratchit toe, die loerde op de linaal, om zich te verdedigen.

Toen barstte Scrooge in lachen uit, en riep: „Wel Bob, hoe heeft de kalkoen gesmaakt?” Hij schudde van het lachen, net als toen hij de kalkoen had betaald, nu bij het verbaasde gezicht van zijn klerk. „Dus heb je een vroolijk Kerstmis gehad, Bob, daar ben ik zoo blij om”, zei Scrooge.

„Bob, het is uit met jullie armoede hoor. Je krijgt hooger salaris, en zorg nu eerst voor een flink vuur op de haard, voor dat je een pen op papier zet. Straks praten we verder, beste kerel.”

Dienzelfden dag ging hij met Bob Cratchit naar diens woning. De kinderen keken schuw, toen ze hem zagen, maar dat was gauw voorbij. Hij vroeg of ze een mooi Kerstfeest hadden gehad, en toen zag hij aller verbazing, als vader vertelde, *wie* de kalkoen had gestuurd. Hij verraste Mrs. Cratchit met de tijding, dat haar man voortaan een goed salaris zou genieten, en kwam haar een aardig bedrag ter hand stellen, als „achterstallig loon”. Onderwijl

keek hij ter sluiks naar Tiny Tim, tot het kind aan hem gewoon was. „Moeder”, zei hij, „we zullen samen zorgen, dat Tiny Tim sterker wordt, het lieve jong!”

Bob Cratchit was niet de eenige, waar hij naar toe ging. Hij regelde zijn zaken op de Beurs zoo, dat hij zijn geweten geen geweld meer behoefde aan te doen en werd in vele gezinnen een ware redder in den nood.

Er waren er genoeg op de Beurs, die hem uitlechten, maar hij liet ze lachen. Ze vonden hem gek en dwaas, maar hij liet ze praten, en deed wat zijn geheel vernieuwd hart hem ingaf. Kantoor en woning liet hij beter inrichten, en hij ontving velen als een warm vriend.

Nooit is hij weer door Geesten bezocht, maar toen het volgende Kerstfeest kwam, zag hij in zijn droom weer Jacob Marley. Ook deze zag er gelukkig uit, en liet hem zien, dat hij van zijn keten was bevrijd.

Tiny Tim keek naar hen beiden, — hij was grooter en sterker geworden, al droeg hij nog zijn beugel. Toen zei hij, met een stralend gezichtje:

„Vroolijk Kerstmis, oom Scrooge, *God zegen' ons allemaal.*”

Prijs per ex. f 0.25. Bij aantallen (voor uitdeeling) goedkooper